

פרשת וארא

מכות מצרים

הקדוש ברוך הוא ישתבח שמו לעד, אומר למשה רבינו, לך תדבר אל פרעה שיוציא את בני ישראל ממצרים, ואני אקשה את ליבו, שהוא לא יסכים לשחרר אתכם, עד שהוא יקבל כמה מכות רעות ונאמנות. ושמעתי מאהובינו הגאון רבינו עובדיה יוסף ששואל בשם המגיד מדובנא, הוא רבי יעקב מדובנא עליו השלום, הרי לכאורה מה פרעה הרשע אשם אם הקדוש ברוך הוא מקשה את ליבו? ולמה באמת הקשה ה' את ליבו של פרעה? ואולי היה פרעה יכול לשחרר את העם גם בלי שפרעה הרשע יחטוף מכות משמים? ותירץ המגיד מדובנא בדרך משל נפלא, משל לתינוק אחד שאמא שלו לא הייתה יכולה להאכיל אותו, ושכרו לו אישה מינקת להאכיל אותו, כי בימים ההם לא היה מזון אחר תחליף לחלב אם, ואותה מינקת שגם היא ילדה ילד שנה קודם לכן הייתה מאכילה את התינוק של אותה אשה, ומקבלת על זה תשלום.

והנה יום אחד, אותו תינוק נעשה חולה, והיה במצב לא טוב בכלל. לקחו אותו ההורים לרופא, והרופא הסביר שהתינוק צריך תרופות חזקות ומרות מאד, אך מכיון שהוא תינוק קטן מאד, הוא לא יכול לשתות תרופות כל כך חזקות, ולכן הברירה שיש היא, שאותה אשה שמאכילה את הילד, היא תשתה בעצמה את התרופות החזקות הללו. וזה יתבטא בחלב שהיא מניקה את התינוק, ודרך זה נמצא שהתינוק יקבל את התרופה, ובעזרת ה' יתברך הוא יבריא. אולם, כשהמינקת שמעה על כך לא הסכימה בשום אופן, ואמרה, אני מקבלת תשלום עבור זה שאני מאכילה את הילד, ולא כדי לבלוע תרופות מרות וחזקות. הלכו אצל הדיין שיפסוק מה לעשות. המינקת לא מסכימה לקחת את התרופות, ומצד שני זו הדרך היחידה להגיע עם התרופות לתינוק. שאל הדיין, איך הגיע התינוק למצב כזה שהוא כל כך לא מרגיש טוב? שאלו את הרופא, והרופא השיב שהתינוק אכל אוכל לא טוב, כי המינקת אכלה מאכל לא טוב, וכשהיא האכילה את התינוק נדבק בו מהמאכל הלא טוב ההוא, וכך הוא נעשה חולה. אמר להם הדיין, אם כן יוצא שהמינקת היא שגרמה לתינוק שלא להרגיש טוב, לכן היא תצטרך לשאת באחריות שהתינוק יהיה בריא בעזרת ה', ולכן היא תיאלץ לקחת תרופות מרות וחריפות ולהאכיל את התינוק עד יבריא.

והנמשל, התינוק החמוד הזה אלו עם ישראל, ועם ישראל מאד מאד קרובים להקדוש ברוך הוא, ומאמינים בני מאמינים בה' יתברך ובתורתו הקדושה, ומי גרם לנו חס ושלום להתרחק מעבודת ה' יתברך? המצרים הרשעים, ובדומה לזה שהמינקת שגרמה את חולי התינוק, היא תישא בעול התרופות המרות עד שהתינוק יבריא, כך המצרים שגרמו את החולי הרוחני הזה להתרחק מה' יתברך חס ושלום, הם ישאו באחריות ויקחו תרופות מרות, עד שעם ישראל יתקרב לה' יתברך כבתחילה. ומה התרופות המרות שהם קיבלו? אלו המכות שהיכה אותם ה' יתברך.

ונמצא שה' יתברך היכה את המצרים כדי לשמור על טהרת וקדושת עם ישראל. ברוך אלהינו שבראנו לכבודו. שבת שלום ומבורך. {מתוך תורת רבנו יורם לחיד"א שליט"א}

